

TAPYBA KAIP TYRIMAS

Eglė Ulčickaitė

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

Malūnų g. 3, LT-01124 Vilnius

egliote.alt@gmail.com

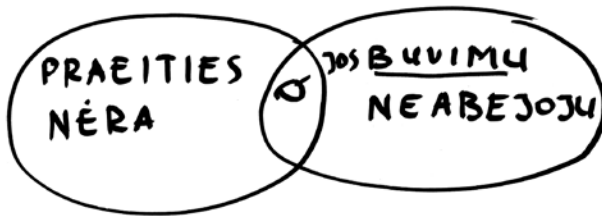
Keletą metų kūryboje nagrinėju laiko, atminties, tapatybės, vaizduotės temas. Jas plėtoju tapyboje bei užtapybinėje plotmėje analizuodama aplinką arba vietinį kontekstą, kuriame man labiausiai rūpi sociokultūrinės atminties, praeities ir dabarties tikrovės suvokimo bei psichosocialinės erdvės klausimai. Stebėdama ir stebėdamasi aplinka, kasdienybė, iš tiesų domiuosi žmogumi: šiuolaikinio individo (pa)sąmone, jos struktūra. Šiuolaikinis individas kuria naratyvinę tapatybę, apimančią laikišką egzistencijos dimensiją. Menininkas, konstruojantis mažąjį naratyvą, elgiasi panašiai kaip detektyvas: renka tikrovės detales ir siekia įvardyti jas jungiančius principus.

Kūryboje analizuoju aplinką kaip (pa)sąmoningą žmogaus konstruktą. Tapyką laikydama savotišku vietai specifinių vaizdų kartografavimu, konstruoju paralelinę – vaizdinę kartoteką. Straipsnyje aptarsiu konceptualios tapybinės kalbos – tapybos kaip mąstymo būdo bei tapybos kaip tyrimo indėlių į discipliną. Pristatysiu asmenines kūrybines strategijas, kuriomis remdamasi atlieku tapybinį laikviečio¹ tyrimą, supažindinsiu su savo paieškos būdais, radiniais bei bandysiu atsakyti į klausimą: „kas iš to?“

REIKŠMINIAI ŽODŽIAI: tapyba, tyrimas, atmintis, mažasis naratyvas, laikvietis.

1 Šis žodynuose neteikiamas žodis mano meniniame tyrime pakeičia erdvėlaikio sąvoką, atsižvelgiant į tai, kad „erdvei“ suteikiami abstarhuoti, o „vietai“ – konkretūs bruožai. Tapyboje tyrinėju vaizdus, siejamus su konkrečiomis vietomis ir toms vietoms būdingu, specifiniu laiku.

Gal ir paradoksalu, bet šiame straipsnyje apie tapybą (ką byloja pavadinimas) jos pačios „nerodysiu“. Kita vertus, ir mano vykdomas tyrimas kyla iš paradokso [1 il.] – savo, kaip menininkės, išėties pozicija laikau tikėjimo ir abejonės lydinį.

1.

Tapybą traktuojau kaip tyrimą, tiksliau – tapyboje vykda fenomenologinį laiko tyrimą. Tačiau „tapyba“ vadinu ne tik patį tapyimo veiksmą, o visa, kas vyksta iki jo, jo metu bei po jo. Tad tekste tapybą aptarsiu kaip mąstymo būdą, pristatydamą savo kūrybos strategijas bei metodus. Šiame meniniame tyrime pasitelkiau analogijas iš trijų skirtingų disciplinų prieigų, skolindamasi keletą esminių jų sąvokų, kurias jame pritaikiau [2 il.]

RADINYS (ARCHEOLOGIJA)
IKALTIJS (KRIMINALISTIKA)
SIMPTOMAS (PSICHOLOGIJA)

2.

Sekant įprastu mokslinio tyrimo (ar detektyvinės istorijos) „scenarijumi“, hipotezė egzistuoja pirma tyrimo. Tačiau meniniame tyrime įvykių ar proceso eiga gali būti kiek kitokia. Meno kūrinys, projektas jo kūrimo metu dažnai priverčia keisti iš anksto kūrėjo numatytą „maršrutą“. Manasis meninis tyrimas tarsi stokoja aiškiai apibrėžtos hipotezės. Jos vietą užima keliasluoksnis motyvacijos darinys, kurį pavadinau „ieškomaisiais“ [3 il.].

3.

Taigi ko(dėl) ieškau?

Pradėsiu nuo to, kad taip jau nutiko (ir laimei), jog pirmaisiais doktorantūros studijų metais mano projektas – tiek tiriamoji, tiek praktinė jo dalis – „apsigyveno“ viename bute kartu su manimi. Tas butas tapo savotiška laboratorija: ir inspiruojančia naujų kūrinių idėjas, ir vieta, kurioje kyla vis nauji klausimai bei atsakymai [4 il.].

LABORATORIJA...

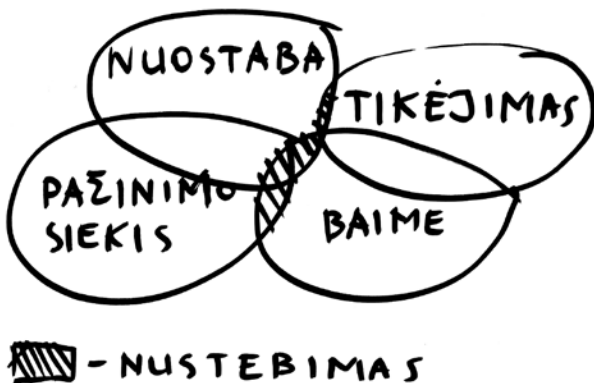
4.

Ne viename iš tuo metu sukurtų paveikslų vaizduoju būtent to buto interjero detales. Tačiau tie interjerai tėra paviršinis sluoksnis, kurio refleksija tapo erdve mąstymui, iš kurios, kaip šaltinio, srūva naujų minčių ir idėjų intakai. Neatsitiktinai, „kasdienybės“ sąvoka mano tyrime ėmė vaidinti itin svarbų vaidmenį. Žinoma, hiperbolizavau ją [5 il.].

KASDIENYBĖ³

5.

Rodos, kasdienybė turėtų stebinti mažiausiai. Tačiau paveikslų motyvai gali persekioti kone kiekviename žingsnyje bei žvilgsnyje. Tai visų pirma gali būti sietina su nuostaba: dažnai stebina, kai iš kasdienybės ištrauki mažą detalę ar kelias, kai akys išpjauna iš realybės vaizdo vieną gabalėlį ir vėliau jau nebegali jo nematyti tarsi nepritinkančio, tarsi ne vietoje esančio, tarsi kliuvinio. Jis įstringa, įsirašo galvoje, kūno patirtyje. Čia galime prisiminti, kad teigiama, jog „nuostaba“ yra antikinės filosofijos šaltinis, tikėjimas – viduramžių, pažinimo siekis – naujųjų laikų, o baimė – modernybės. Savąjį nustebimą, traktuojau kaip viso to mišinį [6 il.].

6.

Neatsitiktinai, kompleksiškas ir šio tyrimo objektas – tai daugiasluoksnė šiandieninio individo (vietos kontekste) kasdienybės realybė ir tirpstanti jo praeities tikrovė. O vienas pagrindinių „ieškomųjų“ mano tyrime yra daugialypės tikrovės suvokimas, t. y. mąstau dabartį praeities(-čių) kontekste [7 il.].

7.

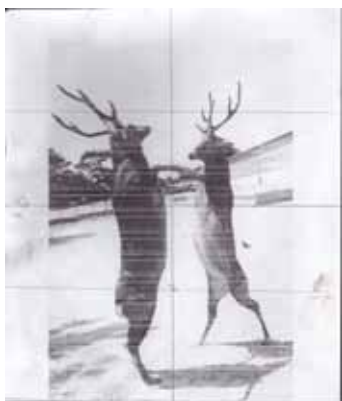
Pasitelkdama „gyvųjų“ atminčių laiko refleksiją, tikiuosi išanalizuoti ir surasti būdą, kaip tapybine kalba „papasakoti“ kelis tarpusavyje susidūrusius „mitus“ – buvusios ir esamos realybės. Tai primena savotišką pasivaikščiojimą ar netgi klaidžiojimą laike. Toks paieškos būdas gali būti įvardytas kaip [8 il.]:

**KLAIDŽIOJIMAS KASDIENIUOSE
MARŠRUTUOSE...**

8.

Medžiagą savo vykdomam kūrybiniam tyrimui renku ne tik vaikščiodama nuo viryklės iki šaldytuvo ar Vilniaus gatvėmis, „vaikščioju“ ir tekstuose, ir filmuose, ir pokalbiuose, ir internetinėje erdvėje, ir prisiminimuose, ir sapnuose, ir fantazijose... „Pasivaikščiojimų“ įspūdžiai

įvairiais pavidalais – dokumentacijos, užrašų, eskizų, artefaktų – kaupiasi studijoje-laboratorijoje arba tiesiog minčių archyve. Taigi kūrybinė dirbtuvė tampa panaši į mąstymo maršrutų, vaizdų, netvarkingai išsidėsčiusių erdvėje ir laike žemėlapi [9 il. grupė].

9.

Vėliau tapymo ir rašymo procesas kaip meninio tyrimo visuma vyksta konstruojant bei perkonstruojant tą surinktą medžiagą: jei tai tekstas – užrašus, savas ir svetimas mintis, jei tai paveikslai – vaizdus, vaizdinius, fotografijas etc. [10 il.].

KONSTRAVIMAS

10.

Šis (per)konstravimas – tai būdas įvesti tam tikrą naują tvarką, ieškant arba kuriant naujus priegios prie tikrovės (ar tiesiog tikrumo) būdus. Tai savotiškas „visko“ kolekcionavimas, klasifikuojant tą viską iš naujo, pasaulio perkūrimas, modeliuojant jį naujai. Tačiau, kaip jau užsiminiau teksto pradžioje, mano tyrime aktualus būtent „vietinis“ pasaulis. Savąją „Paralelinę kartoteką“ (meninį projektą) konstruoju kartografuodama vietai bei tos vietos konkrečioms vietoms (konkretus miestelis, konkreti erdvė, konkretus butas etc.) būdingus vaizdus, tampančius tyrimo dėmenimis [11 il.].

PARALELINĖ KARTOTEKA (LAIKVIETIŲ KARTOGRAFAVIMAS)

11.

Kad būtų aiškiau, kokie šio tyrimo dėmenys, metas prieiti prie radinių dalies.

Tapymas prasideda ne išspaudus dažus ant paletės, o susidūrus su „kliuviniais“ – su jais susiduriu kasdienėje aplinkoje. Ir galvoje, žinoma, turiu ne nepastebėtą durų slenkstį ar šaligatvio plytelę. Susidūrimas nebūtinai reiškiasi vaizdo pavidalu – jis reiškiasi ar greičiau „ištinka“ kaip atmosfera, nuotaika, kaip santykio su aplinka išgyvenimas, kaip prisiminimas to, kas neišgyventa, bet, rodos, pažįstama, kaip tapatus aplinkos ir suvokėjo jausmas, gal kiek primenantis *dějà vu*. Tas jausmas netgi sukelia kažkokį fizikinį pojūtį, neleidžiantį ramiai vaikščioti, tarsi į batą įkritęs akmenukas. Jis tampa analizės ar tyrimo motyvu – paveiklo motyvu. Vadinu jį „radiniu“, skolindamasi terminą iš archeologijos [12 il.].

12.

Susidūrimas su objektu-radiniu dažniausiai įvyksta netyčia (klaidžiojant kasdieniais maršrutais). Nors reikia pripažinti, jog tai nėra visiškai spontaniškas įvykis – tam, kad kažką pastebėtum ar, tiksliau, susidomėtum kliuvininiu kaip tyrimo sandu, privalai įtempti stebėjimui talkinančias jusles.

Prisiminkime, kaip dirba archeologai: per tyrimų ekspedicijas nustatoma archeologinė vieta, kurioje vykdomi kasinėjimai ir tiriami surasti objektai, kurie vėliau klasifikuojami, kaupiami. Metaforiškai tariant, užsiimu

aplinkos archeologija. Aplinkoje, dabartyje, aptinku praeities ženklus, kuriais reiškiasi praeitis – lai mano pačios nepatirta. Juos renku-dokumentuoju, „kartografuoju“ – dokumentacija virsta savotišku archyvu, ir tiriutau tarsi archeologinius radinius. Tyrinėju žmogaus sukonstruotą aplinką žvilgsniu ir sąmonėje imu ją „kasinėti“: spėju, kas slypi po juo. Spėju, kokia praeitis slypi po tuo, ką matau dabar. Klausiu savęs, kas yra tai, ką matau, ir kas už to vaizdo slypi [13 il.].

13.

Kaip ir archeologinius, kūrybinius tyrinėjimus skatina poreikis geriau suvokti dabartyje vykstančius procesus, suvokti dabartį kaip kompleksinę, įvairialypę visumą. Su istorijos mokslais menas, o mano atveju – tapyba, siejasi keliais aspektais. Pirma, menininkas, kaip ir istorikas, nuolat abejoja – ar tai būtų abejonė istorinio teksto tiesa, ar abejonė tikrove. Šiuolaikinis menas neretai kvestionuoja praeities įvykių įamžinimą, kelia istorijos rašymo klausimus, daugybė menininkų savo kūrinuose naudojami archyvine, istorine medžiaga,

inscenizuoja praeities įvykius. Kita vertus, galima numanyti, jog menininkų abejonę objektyvia istorijos tiesa pasėja ir mažųjų naratyvų reikšmės išaugimas [14 il.].

■ DABARTIES PROCESŲ SUVOKIMAS

■ KRITINĖ ISTORIOGRAFIJA

■ „MAŽIEJI NARATYVAI“

14.

Ankstesniąsias tapatumo sampratas keičia naujos: „tapatybę“ keičia „atmintis“ arba „mažieji naratyvai“, kurie yra tiesiogiai inkorporuojami į identiteto formavimą. Taigi galima sakyti, jog mažieji naratyvai veikia kaip konstravimo programos, o didysis pasakojimas užleidžia vietą daugiaperspektyviniam naratyvui. Mano atveju istorijos, atminties temos yra susijusios su kūrybinėmis neišgyvento laiko paieškomis, su *déjà vu* jausmu, su siekiu, kad ir įsivaizduojamai pažinti tai, kas nyksta, ko jau nebėr.

Sugrįžti į praeitį – juolab neišgyventą – negalima. Bet atidžiai sekant buvusio buvimo pėdsakais, renkant juos, kriminalistų terminais tariant, kaip įkalčius, galima rekonstruoti (kad ir vaizduotėje) praeities įvykių scenarijų [15 il.].

(ĮSIVAIZDUOJAMAS) PRAEITIES ĮVYKIŲ SCENARIJUS

15.

Kai ši rekonstrukcija vyksta tapyboje, paveikslas tampa reiškiniu arba nuoroda į „kažką“ – gal į „buvusį buvimą“? Praeitis, žinoma, gali net nepriklausyti ieškančiajam, būti jo nepatirta. O ir laikas gali reikštis kaip kažkokio laiko būseną, būtis, buvimas – galbūt per to buvusio buvimo likučius, artefaktus galima priartėti prie praeities? Taip net ir kambarys, butis – kasdienybė – tampa kūrybinės „archeologijos“ vieta.

FAKTŲ KŪRIMAS

16.

Tiesa, gali atrodyti, jog tokiu būdu tiesiog vykdoma aplinkos dokumentacija (kartografavimas). Tačiau reikia pabrėžti, jog tapyba, kitaip nei, pavyzdžiui, fotografija, yra [16 il.], o ne fiksavimas. Tapyboje užfiksuojami artefaktai tampa faktais. Lotynų kalboje *factum* reiškia „kas padaryta“, tai – tikras, nepramanytas reiškinys, „atsitikimas“, kuriam suteikiama liudijimo galia. Be to, tapymo procesas, trunkantis laiko tarpą, o ne „įvykstantis“ kaip fotografija, reiškia, jog tapytojas atidžiai sekdamas vaizdą (jei remiasi natūra ar kita antrine medžiaga) ar vaizdinį (jei remiasi atmintimi, fantazija) iškonstruoja jį į detales. Tai savotiška vaizdo ekspertizė: kiekviena vaizdo detalė tampa kokia nors užuomina [17 il.].

17.

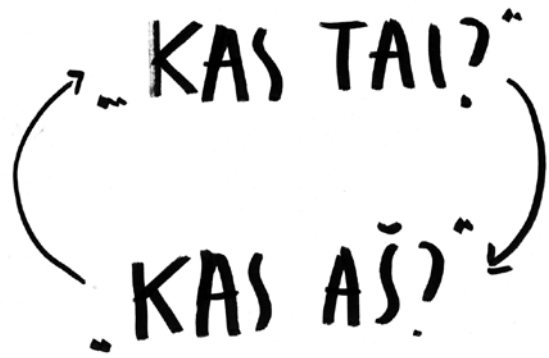
Taigi jau minėtas daiktas-radinyš arba „kliuvinys“ sąmonėje virsta daiktu-įkalčiu – kokio nors konkretaus laiko-buvimo egzistavimo įkalčiu. Detektyvas turėdamas hipotezę siekia surasti ją patvirtinančius arba paneigiančius faktus. Kūrybinė (pvz., tapybinė) aplinkos, jos detalių observacija (stebėjimas) ne patvirtina ar paneigia kurią nors hipotezę kaip kriminaliniuose ar moksliniuose tyrimuose, o ją generuoja [18 il.].

HIPOTEZĖS GENERAVIMAS

18.

Be to, manau, nereikia priminti, kad kriminalistikoje, renkant įrodymus, dažniausiai nepasikliaujama vienu įkalčiu, todėl ieškoma kelių įkalčių tarpusavio ryšio – jų santykio. Kitaip tariant, detalės padeda aptikti, įvardyti jas jungiančius principus. Detektyvas, rinkdamas įkalčius ir įvardydamas juos siejančius ryšius, siekia atkurti praeities įvykių scenarijų ir atsakyti į klausimą „kas kalta?“. Panašiai elgiasi ir menininkas, konstruojantis, pavyzdžiui, mažąjį naratyvą. Tik į kokį klausimą atsakyti jis siekia? Koks „įvykis“ jį skatina taip elgtis?

Šioje vietoje dera grįžti prie pirminio susidūrimo su „kliuvinium“ – paaiškinti, kas vyksta susidūrimo metu. Susidurdama su objektu-radiniu keliu klausimą „kas tai?“ ir tuo pat metu klausiu „kas aš?“. Aš-subjektas kuriu klausimą vaizdui-objektui ir savo sąmonėje siekiu rasti su tuo konkrečiu vaizdu, daiktu sietiną atsaką – noriu, kad vaizdas-subjektas prabilėtų man-objektui. Kalbinu aplinkos objektus juos tapydama. Tai reiškia ir analizę, ir savianalizę – savotišką dvilypį psichanalitinį veiksmą [19 il.].

19.

Galima sakyti, jog ši pozicija apverčia įprastus pasyvaus daikto-objekto ir aktyvaus tyrėjo-subjekto vaidmenis, todėl atsiranda galimybė pritaikyti dvigubą pirmojo ir trečiojo asmens refleksiją. Kuriu dialogą su daiktais, aplinka juos tapydama. Ir nors tai menamas pokalbis, bet patirtis tikra, nes kurdama klausimą (daiktui) siekiu su būtent tuo daiktu sietino atsako. Tapant – spalvinio atsako.

Tapydama ieškau savo ir savo aplinkos santykio. Spalvinio santykio, mentalinio santykio. Santykio su dabartimi. Dabarties santykio su praeitimi. Savo santykio su praeitimi – netgi su ta, kuri neegzistuoja sąmoningoje atmintyje. Tapau praeities, kurios nebėra, o gal ir nebuvo, emocinį pakaitalą. Mąstau apie savęs, kaip individo visuomenėje, pasaulyje, laike, savitumą, kurio nežymi joks dokumentas (pvz., tapatybės kortelė ar gimimo liudijimas). Tapatumo klausimas paskatino savęs apibrėžimo ieškoti ne tik dabartyje, bet ir atmintyje – tikroje ir išgalvotoje. Sudomino imtis tapatumo konstravimo kuriant atmintį tapyboje. Bandydama atsakyti į klausimą, kas yra tapatybė, susidūriau su šios sąvokos priklausomybe nuo, rodos, šiuolaikinį pasaulį „užvaldžiusios“ atminties. Pakito tapatybės sąvokos prasmė: prieš tai atskleidusi asmenybės savitumą (asmens dokumentai etc.), ji tapo visuotine savęs apibrėžimo kategorija, kurią netgi galima laikyti šiuolaikinės atminties sinonimu.

Keičiantis laikams bei politinėms santvarkoms, kinta ir psichosocialinė erdvė. Tačiau ji, kaip ir bet kuris aplinkos ar kūno paviršius, išsaugo savyje buvusio laiko žymes. Darau prielaidą, jog kai kas aplinkoje užsilieka

20.

tarsi trauma ir kasdienybėje reiškiasi vaizdiniais „simptomais“ (pasinaudojau psichoanalitiniu terminu). Pastarieji būtent ir „užkliudo“ regą [20 il.].

Jeigu tikime ko nors tikrumu to nepalietę, o tik regėdami (arba žinodami), tad galbūt aptikti sąšmonės struktūrą, pamatyti ją aplinkoje galima ne tik žodinės kalbos, bet ir vaizdo bei jam suteikiamos medijos dėka? Tapydama vaizdą traktuojau jį kaip sąšmonę ir per ją bandau aptikti „sąšmonę“, pasireiškiančią vaizdiniais „riktais“ [21 il.].

Čia galima trumpai priminti žodžio ir vaizdo analogiją, o tiksliau – neatitikimą. Vaizdai, kitaip nei kalba, neturi aiškiai apibrėžto simbolinio žodyno. Tačiau jais komunikuojama, patiriama, prisimenama, įtikinėjama,

(PA)SĄŠMONĖS PĖDSAKAI SĖVOS APLINKOS KONSTRAVIME

21.

sapnuojama. Vaizdai, jaukiai įsikūrę kurioje nors *vietoje* – medijoje, klajoja po pasaulį, nepaisydami chronologinių dėsnų ar teritorinių ribų. Jie įsikūnija ne vien išorinėje materijoje, bet ir žmogaus atmintyje, vaizduotėje.

Žodinė kalba lingvistiškai integruoja į kasdienį gyvenimą praeities įvykius, mitus, legendas, įvairius pasakojimus. Kitaip tariant, įvykiai, lokalizuoti vienoje tikrovėje, nurodo į kitą tikrovę. Menas (omenyje turiu vizualųjį meną) taip pat integruoja praeities laiką, mitus (dažnai šiuolaikiniame mene – juos kvestionuodamas) bei kuria ir perkuria įvairius naratyvus. Kartais netgi įtaigiau simbolizuoja „kitą“ tikrovę nei žodinės kalbos ženklai. Pasąmonė, remiantis psichoanalitikais, „pasirodo“ per kalbą ar joje palieka pėdsakus. O gal pasąmonė palieka pėdsakus ne tik kalboje? Gal ji reiškiasi ir kaip „kūno“ veiksmas, kaip „savos“ aplinkos konstravimas? Tad galbūt „aptikti“ pasąmonės struktūrą galima ne tik žodinės kalbos, bet ir vaizdo bei jam suteikiamos medijos dėka? Tapybą galima laikyti įtartinos reikšmės arba motyvo kaip simptomo skaitymu: tai savotiškas kreipimasis į motyvo pasąmonę, kultūros pasąmonę.

Tik kokią struktūrą ji turėtų – gal kaip mano, o gal kaip Jūsų butas?

Tapau aplinką, jos praeities liekanas, matomas bei juntamas dabartyje. Šią vaizdo dabartį paversdama tapybiniu faktu, kuriu (menamą) jo istoriją. Ir kartu pati tapatinuosi su ta istorija (lyg ji būtų mano pačios išgyventa) [22 il.].

TAPYBINIS FAKTAS
+ MENAMA ISTORIJA
= „MAŽASIS NARATYVAS“

22.

Bandau suprasti, kokia yra šiandieninė lietuviška tapybė? Kuriant mažąjį naratyvą, atmintis sąlyginai paakeičia tapatumo sąvoką. Taigi tapatybė yra nuolat konstruojama ir perkonstruojama, kadangi pati atmintis yra nuolat (re)konstruojama. Šią (re)konstrukciją fiksuojau tapybiniu būdu. Daikto ar aplinkos vaizdo „identifikavimas“ kūrybiniame procese generuoja ir mano pačios (tikiuosi, ir žiūrovo) „naratyvinę“ tapatybę.

Trumpai apibendrinsiu tai, kas pasakėta.

Tikiu praeitimi ne tik kaip gramatine forma – susiduriu su jos ženklais. Tuos ženklus mąstau dabartyje. Savo projekte ieškau būdų, kaip asmeniškai-jusliškai patiriamą vaizdą (subjektyviai suvokiamą) „įkurdinti“ medijoje, kurios dėka tai patirčiai būtų suteikiama visuotinai suprantama artikuliacija. Projekte dėmesį sutelkiu subjektyvių būsenų ir iš jų kylančių filosofinių klausimų refleksijai, į kuriuos atsakymų ieškau pasitelkdama meninę kūrybą ir jos savireflektyvią vaizdinę artikuliaciją.

Mąstau esamąjį ir praeitį laiką tapyboje. Tapyba tampa terpe, kurioje išreiškiu santykio su dabartyje esančia praeitimi paiešką. Bandau pažinti dabartį ir praeitį, kaip jos komponentą, vienu metu. O tai kūrybą (mano atveju – tapybą) artina prie poetinės raiškos, kuri yra tarsi belaikė, joje vertikalus skaitymo būdas keičiamas horizontaliu-rizominiu, kai kiekvienoje rizomoje telkiasi abiejų ašių informacija.

Mažieji naratyvai pamažu užima didžiojo pasakojimo vietą. Žodinę pasakojimų raišką vis dažniau keičia vaizdinė kalba. Savo projektu siekiu vystyti meninio tyrimo, kurio išeities taškas – vietinio konteksto patyrimas ir refleksija, medijuojama vaizdais, sampratą [23 il.].

TAPYBA:

- BŪDAS MĄSTYTI DABARTYJE ESANČIĄ PRAEITĮ
- TERPĖ, KURIOJE LIEKA LAIKO ŽYMĖ
- MEDIJA, ŽYMINTI LAIKĄ (LAIKVIETĮ)

23.

Gauta 2015 02 09

PAINTING AS A RESEARCH

Eglė Ulčickaitė

SUMMARY

KEYWORDS: painting, research, memory, micro narrative, site-specific time.

The author of the article presents the themes and ideas that she has been developing in her individual creative practice for the last several years. Her current research is focused on developing the concept of simultaneous perception of multiple realities, that is to say, perception of the present on the background of the past(s).

The author is also exploring the field of everyday life or, in other words, commonplaces in order to develop a critical understanding of the field and analyse the artistic practices that transform images we see everyday by extracting them from their original context.

The exploration of local (Lithuanian) surroundings is the starting point of the author's creative project. The present of the local surroundings is explored against the background of the past, which makes multiple (or "live") memories relevant. Thus, the research encompasses such discourses as social psychology or cultural anthropology. In this context creative exploration includes site-specific images, which are filtered through the artist's imagination and expressed in the body of the medium (painting). Such concepts as perception of reality, socio-cultural memory, time and nostalgia are being reflected not only in the after-painting reality, but also in the painting process. The article presents painting as a way of creating reality anew, which converts the past tense into the actual past tense. By presenting personal creative methods and strategies, painting here is discussed as a way of thinking as well as research.